

Saksfremlegg

REFERANSE
PHN

DATO
09.12.2024

Saken behandles i følgende utvalg:	Sak nr.:	Møtedato:
Styret i Stavanger konserthus IKS	22/24	17.12.2024

VALG AV BANKFORBINDELSE

Forslag til vedtak:

Styret godkjenner at bank- og forvaltningsavtale inngås i tråd med anbefaling fra Oanes Bedriftsrådgivning, datert 27.11.2024.

VALG AV BANKFORBINDELSE

Stavanger konserthus IKS har, som interkommunalt selskap, vært omfattet av Stavanger kommunes bankavtale. Fra årsskiftet opphører denne ordningen. En har på den bakgrunn innhentet tilbud på bank- og forvaltningstjenester. Tilbudene er, i tråd med lov om offentlige anskaffelser, innhentet som forenklet prisforespørsel.

Tilbudsinnhenting og vurdering av tilbudene er gjennomført av ekstern konsulent: Oanes Bedriftsrådgivning. Det vises her til vedlagt redegjørelse og anbefaling om valg av tilbyder fra Magnar Oanes, datert 27.11.2024.

Da dokumentene i saken inneholder konkurransesensitiv informasjon og kontrakt enda ikke er inngått, er dokumentene unntatt offentlighet, jfr. Offentleglova, § 23.

Stavanger, 28. november 2024

Per-Harald Nilsson
administrerende direktør

Vedlegg:

1. Anbefaling fra Oanes Bedriftsrådgivning, datert 27.11.2024. (u.off. iht. OfI. §23)
2. Finansreglement for Stavanger kommune

Stavanger
kommune

Finansreglement for Stavanger kommune

Vedtatt av Stavanger kommunestyre 24.04.2023

Innholdsfortegnelse

1	Formål med finans- og gjeldsforvaltningen	Side	3
2	Overordnede rammer	Side	3
	2.1 Overordnede rammer for finansreglementet	Side	3
	2.2 Ansvarsforhold	Side	3
3	Etiske retningslinjer	Side	4
4	Avkastningsmål, rammer og begrensninger som gjelder finansforvaltningen av midler som skal forvaltes med lav risiko og høy likviditet (kortsiktig likviditet)	Side	5
	4.1 Driftslikviditet	Side	5
	4.2 Overskuddslikviditet	Side	5
5	Rammer og retningslinjer for forvaltning av låneporteføljen og øvrige finansieringsavtaler	Side	6
6	Avkastningsmål, rammer og retningslinjer for forvaltning av midler med lang tidshorisont	Side	7
	6.1 Aktivklasser	Side	7
	6.2 Rammer for forvaltning av langsiktige finansielle aktiva	Side	8
	6.3 Debitorbegrensninger	Side	9
	6.4 Grønne finansielle instrument	Side	10
	6.5 Avkastningsrisiko og benchmarks	Side	11
	6.6 Benchmark/referanseindeks	Side	11
7	Rapportering	Side	12
	7.1 Kommunedirektørens rapporteringsplikt	Side	12
	7.2 Rapporteringens innhold	Side	12
8	Håndtering av avvik	Side	13
9	Fullmakter og rutiner i forvaltningen	Side	13
Vedlegg 1a:	Finansielle ord og uttrykk	Side	15

1. FORMÅL MED FINANS- OG GJELDSFORVALTNINGEN

- Reglementet skal ivareta grunnprinsippet i kommunelovens formålsbestemmelse om optimal utnyttelse av kommunens tilgjengelige ressurser med sikte på å kunne gi best mulig tjenestetilbud.
- Stavanger kommunes finansielle posisjoner skal forvaltes som en helhet hvor en søker å oppnå lavest mulig netto finansutgifter over tid samtidig som det sikres størst mulig forutsigbarhet i kommunens finansielle stilling.

2. OVERORDNEDE RAMMER

2.1 Overordnede rammer for finansreglementet

- Reglementet vedtas av Stavanger kommunestyre med hjemmel i lov av 22. juni 2018 om kommuner og fylkeskommuner § 14-2 første ledd bokstav e), jf. § 14-13 og forskrift 18. november 2019 nr. 1520 om garantier og finans- og gjeldsforvaltning i kommuner og fylkeskommuner.
- Før vedtakelse i kommunestyret, skal en uavhengig instans med tilstrekkelig kunnskap om finans- og gjeldsforvaltning vurdere om reglementet legger opp til en forvaltning i samsvar med kommuneloven § 14-1 tredje ledd og som oppfyller kravene i § 14-13 første ledd første punktum og forskrift om garantier og finans- og gjeldsforvaltning i kommuner og fylkeskommuner § 6, jf. forskriften § 7. Reglementet dekker hele kommunens finans- og gjeldsforvaltning og er gjeldende til kommunestyret vedtar nytt reglement. Reglementet skal vedtas ved behov og når det kreves etter kommuneloven § 14-13 andre ledd.
- Reglementet gjelder også for virksomhet i kommunale foretak etter kommuneloven kapittel 9 og interkommunalt politisk råd etter kommuneloven kapittel 18 og kommunalt oppgavefellesskap etter kapittel 19. Kommunestyret kan vedta at reglementet også skal gjelde for aksjeselskap hvor kommunen eier 100 % av aksjene. I den grad disse virksomhetene har en egen finans- og gjeldsforvaltning skal denne utøves i tråd med dette reglement, eller i tilfellet med interkommunalt samarbeid, etter et omforent finansreglement som er godkjent av kommunestyret.
- Stavanger kommune kan ikke pådra seg finansiell risiko utover rammer som er vedtatt i dette reglementet eller benytte finansielle instrumenter i sin finans- og gjeldsforvaltning som ikke er eksplisitt nevnt i dette reglementet.
- Stavanger kommunestyre delegerer gjennom dette reglementet til kommunedirektøren å sikre administrative rutiner som sørger for at finans- og gjeldsforvaltningen utøves i tråd med finansreglementet, gjeldende lover og finans- og gjeldsforskriften, og at finans- og gjeldsforvaltningen er gjenstand for betryggende kontroll.

2.2 Ansvarsforhold

2.2.1 Kommunestyret

Kommunestyret har ansvar for å:

- Ta stilling til hva som er tilfredsstillende avkastning og vesentlig finansiell risiko gjennom vedtakelse av dette finansreglementet, jf. kommuneloven § 14-13 første ledd.
- Ta stilling til prinsipielle spørsmål om finans- og gjeldsforvaltningen, herunder hva som regnes som langsiktig finansiell aktiva.
- Vedta rammer for rapportering som sikrer løpende oppfølging av resultatet fra finans- og gjeldsforvaltningen, samt påse at reglene for forvaltningen etterfølges, jf. kommuneloven § 14-13 tredje ledd og finansreglementet pkt. 7.

2.2.2 Kommunedirektøren

Kommunedirektøren har ansvar for å:

- Følge opp finansforvaltningen i henhold til fullmakter gitt i finansreglementet pkt. 9 og delegerer fullmakter i organisasjonen.
- Utrede og legge frem saker for kommunestyret som anses som prinsipielle.
- Inngå avtaler i tråd med dette finansreglementet, herunder inngå hovedbankavtale med tilhørende trekkrettigheter.
- Påse at Stavanger kommune har kunnskap og kompetanse om finans- og gjeldsforvaltning som til enhver tid er tilstrekkelig for at kommunen kan utøve sin finans- og gjeldsforvaltning i tråd med finansreglementet.
- Rapportere om finans- og gjeldsforvaltningen til kommunestyret i tråd med finansreglementet pkt. 7. Innholdet i rapportene skal minst oppfylle kravene i forskrift om garantier og finans- og gjeldsforhandling i kommuner og fylkeskommuner § 8.

3. ETISKE RETNINGSLINJER

Stavanger kommunes investeringsstrategi skal ivareta hensynet til menneskerettigheter, arbeidstakerrettigheter, klima, miljø og etiske forretningsprinsipper, i samsvar med FN Global Compact - PRI (Principles for responsible investments). Dette tilsvarer de samme etiske investeringsregler som benyttes av KLP. Stavanger kommune skal ikke gjennomføre egne analyser av selskaper for å sikre at kriteriene iht. FNs PRI er oppfylt, men støtte seg på tilgjengelig dokumentasjon fra anerkjente nasjonale og internasjonale analysefirma eller andre uavhengige vurderinger.

KLP offentliggjør løpende lister over ekskluderte selskaper, og Stavanger kommunes finansplasseringer skal kontrolleres/kvalitetssikres mot disse listene.

Kommunen skal ha minimalt av midler plassert mot selskap som direkte driver med utvinning og produksjon av fossile brensel, og tilstrebe en miljøpositiv portefølje. Investeringene skal være i henhold til EUs klassifiseringssystem (taksonomien) og i størst mulig grad oppfylle kravene i bærekraftsrapportering i finansiell sektor (SFDR) artikkel 8 og/eller artikkel 9 med etterfølgende suppleringer vedtatt av Europakommisjonen, jf. lov 22. desember 2021 om offentliggjøring av bærekraftsinformasjon i finanssektoren og et rammeverk for bærekraftige investeringer § 2.

Dersom et selskap som kommunen har investert i, etter kommunedirektørens nærmere vurdering, bryter med kommunens kriterier, skal midlene trekkes ut av angjeldende plassering.

4. AVKASTNINGSMÅL, RAMMER OG BEGRENSNINGER SOM GJELDER FINANSFORVALTNINGEN AV MIDLER SOM SKAL FORVALTES MED LAV RISIKO OG HØY LIKVIDITET (KORTSIKTIG LIKVIDITET)

- Kommunens kortsiktige likvide midler består av de til enhver tid innestående midler på kommunens bankkonti og plasseringer av overskuddslikviditet i henhold til dette reglementet. Midlene skal sikre at kommunen kan innfri sine løpende betalingsforpliktelser ved forfall.
- Det er en forutsetning for plassering av deler av kommunens likvide midler utover innestående på konti i kommunens hovedbankforbindelse, at det foreligger en løpende 12 måneders prognose for utviklingen av kommunens likviditetsposisjon.
- Plasseringer utover innestående på ordinære driftskonti skal kunne finne sted dersom likviditetsprognosen tillater det og tilfredsstillende avkastning oppnås.
- Ledig likviditet og andre midler beregnet for driftsformål skal forvaltes med lav finansiell risiko og høy likviditet.
- Avkastningen på kortsiktig likviditet skal være tilsvarende rentebetingelsene kommunen har på sin hovedbankavtale.
- Diversifisering kan brukes som mål for å plassere kortsiktig likviditet hos andre enn hovedbank.

4.1. Driftslikviditet.

- Kommunen skal til enhver tid ha tilgjengelig driftslikviditet, (inkludert eventuelle trekkrettigheter), som minst er like stor som forventet likviditetsbehov i de neste 60 dager. Driftslikviditeten kan plasseres hos kommunens hovedbankforbindelse, eventuelt supplert med innskudd uten tidsbinding i banker med minimum rating A-. Innskudd i andre banker enn hovedbankforbindelsen, skal ikke overstige 2 % av den enkelte banks forvaltningskapital.
- Kommunens driftslikviditet skal være tilgjengelig med maksimalt 3 bankdagers varsel.
- All likviditet utover driftslikviditeten utgjør overskuddslikviditet.

4.2. Overskuddslikviditet

- Plassering av kommunens overskuddslikviditet kan gjøres innenfor den investeringshorisont som avdekkes via likviditetsprognosen.
- Overskuddslikviditet som i henhold til likviditetsprognosen ikke inngår i likviditetsbehovet de neste 12 måneder, kan maksimalt plasseres med inntil 12 måneders renterisiko.
- Overskuddslikviditet kan plasseres i:
 - ⇒ Omsettelige sertifikater utstedt eller garantert av den norske stat, norske kommuner, interkommunale selskaper der kommunen(e) står som kausjonist, fylkeskommuner og norske finansinstitusjoner.

- ⇒ Innskudd i norske finansinstitusjoner og utenlandske finansinstitusjoner etablert i Norge, og som inngår i bankenes sikringsfond. Finansinstitusjonen skal ha en forvaltningskapital på minimum NOK 2 mrd., og kommunens samlede eksponering (eie av enkeltpapirer eller innskudd) mot finansinstitusjonen skal ikke overstige 2 % av institusjonens forvaltningskapital.
- ⇒ «Likviditetsfond med lav risiko», jf. Verdipapirfondenes bransjestandard for informasjon og klassifisering av rentefond. Kommunens eierandel i slike fond skal ikke overstige 10 % av fondets forvaltningskapital.
- Kommunens overskuddslikviditet skal ikke plasseres i papirer som inngår i risikoklassene 3, 4, 5 og 6, jf. kapittel 6.1.
- Det skal ikke plasseres overskuddslikviditet i aktiva som medfører valutarisiko.

5. RAMMER OG RETNINGSLINJER FOR FORVALTNING AV LÅNEPORTEFØLJEN OG ØVRIGE FINANSIERINGSAVtaler

- Med utgangspunkt i kommunestyrets vedtak skal låneopptak, herunder godkjenning av lånevilkår, og øvrig forvaltning av kommunens innlån, skje etter de retningslinjer som framgår av dette reglementet, og i tråd med bestemmelsene i kommuneloven § 14-14 om låneopptak.
- Låneopptak skal finne sted i henhold til investeringsbudsjetter og likviditetsbehov. Lån kan også tas opp for å refinansiere eksisterende gjeld.
- Lån kan tas opp som direkte lån i offentlige og private finansinstitusjoner, samt i livselskaper. Direkte lån fra én eller flere investorer kan benyttes så lenge konkurransemessige betingelser gjelder. Det er også adgang til å legge ut lån i sertifikat- og obligasjonsmarkedet. Finansiering kan også skje gjennom finansiell leasing.
- Lån kan tas opp i annen valuta enn norske kroner, så lenge valuta-bytte avtaler benyttes (basis-swap) for konvertering til NOK, ved inngåelse og tilbake til basevaluta ved terminforfall. Valutarisikoen skal begrenses for hvert enkelt lån eller for porteføljen ved slike instrument. Konvertering skal alltid skje til kommunens hovedvaluta, NOK. Slike lån benyttes kun ved vesentlige fortrinn fra lån i ordinær valuta, eller markedsmessige forhold tilsier dette.
- Lån kan tas opp som lån uten avdrag hvor hele hovedstolen blir innfridd på ett og samme tidspunkt, bullet-lån.
- Gjeldsporteføljen skal bestå av et mindre antall lån, men slik at likviditeten ikke begrenses. Gjeldsporteføljen skal forvaltes på slik måte at refinansieringsrisikoen begrenses. Et enkelt lån kan ikke utgjøre mer enn 30 % av den samlede låneporteføljen.
- Lån med forfall (eventuelt med långivers rett til å kalle lånet tilbakebetalt) inntil 12 måneder frem i tid skal maksimalt utgjøre 30 % av den samlede låneporteføljen. Dette skal behandles som kortsiktig finansiering.
- Finansielle instrumenter som fremtidige renteavtaler, (FRA), og rentebytteavtaler, (renteswaps), renteopsjoner, kan benyttes for å sikre kommunens låneportefølje mot

uønskete rentesvingninger, og kan gjøres i annen valuta med høy korrelasjon mot basisvaluta, så lenge det gir en besparelse og instrumentet valutasikres. Slike instrumenter skal regnes med i gjeldsporteføljens samlede renterisiko.

- Finansielle avtaler gjøres i all hovedsak som direkte kontrakter med banker, men kan registreres gjennom clearing-hus, uavhengig av bank, dersom det gir en besparelse for kommunens portefølje.
- Grunnregel er at minimum 1/3 av gjeldsporteføljen skal ha flytende rente, (rentebinding kortere enn et år), minimum 1/3 skal ha fast rente, mens 1/3 skal vurderes ut ifra markedssituasjonen. Dette kan eventuelt fravikes dersom markedssituasjonen endrer seg og økning i renter vil utgjøre vesentlige endringer i rentesensitiviteten i porteføljen.
- Renterisikoen i gjeldsporteføljen skal styres etter følgende prinsipper:
 - ⇒ Et enkelt lån/instrument kan ha maksimal vektet renteløpetid, (durasjon), på 20 år.
 - ⇒ Den samlede gjeldsporteføljen skal ha vektet renteløpetid på mellom 0,5 og 5 år.
 - ⇒ I en normalsituasjon skal den samlede gjeldsporteføljens vektete renteløpetid være om lag 2 år.

6. AVKASTNINGSMÅL, RAMMER OG RETNINGSLINJER FOR FORVALTNING AV MIDLER MED LANG TIDSHORISONT

Langsiktige finansielle aktiva (midler med lang tidshorisont) er den delen av kommunens finansielle eiendeler som i henhold til foreliggende prognoser, budsjetter og planer, ikke skal benyttes til drift, investeringer eller nedbetaling av gjeld de neste 48 måneder. For forvaltningen av langsiktige finansielle aktiva har kommunen til enhver tid en 5-10 års rullerende investeringshorisont.

6.1. For investering av langsiktige finansiell aktiva er det tilgjengelig følgende aktivaklasser.

<u>Risikoklasse 0</u>	Obligasjoner/sertifikater utstedt av stat eller foretak med statsgaranti innenfor OECD, samt statsobligasjonsfond.
<u>Risikoklasse 1</u>	Innskudd i banker. Minimum rating på BBB- og forvaltningskapital på minimum NOK 2 mrd.
<u>Risikoklasse 2</u>	Obligasjoner med fortrinnsrett, obligasjoner/sertifikater utstedt av statsforetak, fylkeskommuner og kommuner, kraftverk med garanti fra kommune/fylkeskommune, banker, forsikringselskap og kredittforetak, forutsatt investmentgrade rating på BBB- eller bedre.

Likviditetsfond med lav risiko, samt obligasjonsfond som ikke inneholder industri og ansvarlige lån, jf. Verdipapirfondenes bransjestandard for informasjon og klassifisering av rentefond.

Risikoklasse 3

Obligasjoner/sertifikater utstedt av industriforetak eller fond med tilsvarende risiko. Ansvarlige lån utstedt av norske banker.

Obligasjoner, sertifikater og ansvarlige lån som inngår i Risikoklasse 3, (enten enkeltvis eller gjennom verdipapirfond), skal minimum være ratet investmentgrade, (eller banken/bedriften skal ha en investmentgrade rating), dvs. BBB- eller bedre, av anerkjent internasjonal eller norsk ratingselskap/ finanshus. Ved bruk av ansvarlige lån skal lånet være ratet BBB- eller bedre.

Strukturerte produkter, (kapitalsikrede obligasjoner), klassifiseres normalt i denne risikoklassen grunnet normalt lavere likviditet enn i ordinære obligasjoner.

Risikoklasse 4

Eiendom, konvertible obligasjoner, ansvarlige lån, rentefond, fondsobligasjoner, high yield-obligasjoner, (obligasjoner med dårligere rating enn BBB-),¹ kombinasjonsfond, hedge-fond, (fond i fond), og high yield-fond.

Risikoklasse 5

Aksjefond/indeksfond/sektorfond.

Risikoklasse 6

Egenkapitalbevis, enkeltaksjer² og private equity.²

Hva gjelder definisjon av verdipapirer under de enkelte risikoklasser, vises det til vedlegg 1a.

6.2. Følgende rammer skal gjelde for forvaltningen av kommunens langsiktige finansielle aktiva.

Risikoklasser	Minimum	Normal	Maksimum	Benchmark
Risikoklasse 0	0	0	100 %	<ul style="list-style-type: none"> • 30 % I36032NO • 50 % 36038NO
Risikoklasse 1	0	10 %	100 %	
Risikoklasse 2	0	40 %	100 %	
Risikoklasse 3	0	20 %	50 %	
Risikoklasse 4	0	10 %	30 %	<ul style="list-style-type: none"> • 10 % OSEBX • 10 % MSCI
Risikoklasse 5	0	20 %	30 %	
Risikoklasse 6	0	0	5 %	
		100 %		Referanseportefølje

¹ High yield-obligasjonene skal være satt sammen til en portefølje som i et high yield-fond.

² Enkeltaksjer og private equity skal kun benyttes som plasseringsalternativ i Stavanger kommunes finansportefølje i følgende tilfeller:

- 1) I tilfeller hvor utsteder har behov å konvertere gjeld til aksjer, men begrenset til en kortere investeringshorisont.
- 2) Der formålet er økt investeringsgrad i investeringsklassene for «grønn finansforvaltning», så lenge investeringen møter kravene i investeringsklasse 7.1 og 7.2, jf. pkt. 6.4.

I den grad en høyere risikoklasse ikke er utnyttet fullt ut, skal tilsvarende «ledig» andel kunne øke maksimumsrammer for klasser med lavere risiko. Dette gjelder ikke motsatt vei. Det vil si at «ubenyttet» maksimumsramme i risikoklasse 1 ikke kan brukes til å øke maksimumsramme 2.

6.3 Følgende debitorbegrensninger gjelder for forvaltning av kommunens langsiktige finansielle aktiva:

Kredittrisiko	Maksimal plassering pr. debitor i % av samlet forvaltet kapital
Risikoklasse 0	Ubegrenset
Risikoklasse 1	Maksimalt 2 % av forvaltningskapitalen
Risikoklasse 2	Statsforetak/obligasjoner med fortrinnsrett: 10 % Fylkeskommune/kommune og kraftselskap m/garanti: 10 % Bank/finans: 10 % Rentefond: 20 %
Risikoklasse 3	Generelt: 2,5 % Rentefond: 10 %
Risikoklasse 4	Generelt: 2,5 % Verdipapirfond: 5 % Spesialfond (eiendomsfond og hedgefond): 2,5 %
Risikoklasse 5	Det skal velges aksjefond som omfatter et større antall selskaper og bransjer og som følger etablerte markedsindekser. Sektorfond kan benyttes og avvike fra eventuelle etablerte markedsindekser, da de gir et dårligere bilde på avkastningen.
Risikoklasse 6	Egenkapitalbevis og enkeltaksjer tildelt i obligasjoner som blir konvertert fra gjeld til aksjer. Enkeltaksjer og private equity-fond som oppfyller kravene til investeringsklasse 7.1 og 7.2.

- Finansielle instrumenter som fremtidige renteavtaler og rentebytteavtaler, inkludert renteopsjoner kan benyttes for å sikre kommunens langsiktige finansielle aktiva mot uønskete rentesvingninger. Slike instrumenter skal regnes med i porteføljens samlede renterisiko, og ha som hensikt å redusere, eller opprettholde den valgte risikoprofil.
- For porteføljens av rentebærende instrumenter som inngår i langsiktige finansielle aktiva (enten de regnskapsmessig er klassifisert som anleggsmidler eller omløpsmidler) skal den samlede vektete renteløpetiden ligge mellom 1 og 5 år. Et

enkelt finansinstrument, inkludert bankplassering, skal ikke ha en vektet renteløpetid på mer enn 10 år.

- Et enkelt rentepapir/rentefond i utenlandsk valuta valutasikres normalt ikke, men dersom det er flere papir i porteføljen kan dette valutasikres til norske kroner. Aksjefond, sektorfond og hedgefond som er nominert i utenlandsk valuta, valutasikres normalt ikke.
- Aksjeinvesteringer kan gjøres i fond som følger nærliggende indekser oppgitt av hovedforvalter av fondet, alternativt andre fond og sektorfond som et ledd i en diversifisert total portefølje.
- Direkte aksjeinvesteringer kan gjøres i investeringsklasse 7.1 «Grønne finansielle instrument», dog etter gjeldende begrensede rammer, jf. pkt. 6.4.
- Opsjoner kan benyttes som sikringsinstrument i den grad det er med å sikre porteføljen mot uønskede markedsbevegelser. Posisjonen skal ikke øke risikoen i eksisterende portefølje utover premien.
- Aksjeindekser kan kjøpes via futures-kontrakter dersom det er hensiktsmessig for å sikre eksisterende portefølje.
- Det skal etableres en referanseindeks som angitt i tabellen for rammer for forvaltningen, som forvaltningen av langsiktige finansielle aktiva skal måles mot.
- Det skal være tilstrekkelige bufferfond/fondsmidler avsatt i balanseregnskapet, slik at markedssvingningene ikke påvirker kommunens tjenesteproduksjon. Regnskapsforskriftens strykningsbestemmelser kan forhindre slik avsetning i en eventuell underskuddssituasjon.
- Urealiserte kursgevinster avsettes til et bufferfond med mindre regnskapsforskriftens strykningsbestemmelser forhindrer slik avsetning.
- Realiserte kursgevinster avsettes til et bufferfond, dersom fondet er mindre enn det stresstesten viser. Regnskapsforskriftens strykningsbestemmelser kan forhindre slik avsetning i en eventuell underskuddssituasjon.

6.4. Grønne finansielle instrument

6.4.1. Investeringsklasser for «grønn finansforvaltning»

Investeringsklasse 7.1 «Grønn finansforvaltning». Risikoklasse 2-4.

Investeringsklasse 7.2 «Grønn finansforvaltning». Risikoklasse 5-6 og som oppfyller følgende krav:

Investeringer sammen med etablerte og profesjonelle aktører med sterke analysemiljø gjennom fond, og/ eller som tredjepartsinvestor (med begrenset ansvar). Fokus skal være på nasjonale og nordiske prosjekter med miljø- og bærekraftsformål. Dette kan være gjennom a) modne selskaper, b) vekstselskaper og c) selskaper med eksisterende tjenester/teknologi på vei til kommersialisering.

Plasseringene skal være diversifiserte og innenfor følgende rammer:

- Fondets størrelse > 750 MNOK
- Erfaring/antall fond hos profesjonell aktør > 1
- Kommunens eierandel totalt < 5%

- Norske eller nordiske bærekraftige prosjekter
- Tematiske investeringer innenfor:
 - Ny energi
 - Annen cleantech
 - Sirkulærøkonomi
 - Helse

Investeringene skal være i følge med andre profesjonelle forvaltere med statlige penger under forvaltning. Investeringene skal oppfylle kravene til Bærekraftsrapportering i finansiell sektor (SFDR) artikkel 8 og/eller artikkel 9, samt EUs klassifiseringssystem (taksonomien) med etterfølgende suppleringer vedtatt av Europakommisjonen, jf. lov 22. desember 2021 om offentliggjøring av bærekraftsinformasjon i finanssektoren og et rammeverk for bærekraftige investeringer §§ 2 og 3.

6.4.2. Investeringer i «Grønn finansielle instrumenter»

Rammene for forvaltning av kommunens langsiktige finansielle aktiva (rammer for ulike risikoklasser) og debitorbegrensninger omfatter også investeringsklassen «Grønne finansielle instrumenter», jf. pkt. 6.2. og 6.3.

Plasseringer i investeringsklassene 7.1 og 7.2 «Grønne finansforvaltning» skal i en normalsituasjon utgjøre mellom 20-70 % av kommunens langsiktige finansielle aktiva. Investeringsklasse 7.1 skal være sammensatt av finansielle instrument som inngår i risikoklasse 2-4.

I investeringsklasse 7.2 kan det benyttes enkeltaksjer i selskaper som oppfyller kravene til Bærekraftsrapportering i finansiell sektor (SFDR) artikkel 8 og/eller artikkel 9 og EUs klassifiseringssystem (taksonomien) med etterfølgende suppleringer vedtatt av Europakommisjonen, jf. lov 22. desember 2021 om offentliggjøring av bærekraftsinformasjon i finanssektoren og et rammeverk for bærekraftige investeringer §§ 2 og 3. Selskapet må ha en tydelig grønn profil med et klimaregnskap eller analyse. Maks. eksponering er 5 % av selskapets aksjekapital, eventuelt etter en emisjon ved investeringer i investeringsklasse 7.2.

6.5. Avkastningsrisiko og benchmarks

Avkastningsrisiko er definert som risiko for verdiendring på eiendeler som følger av endringer i markedsforhold – herunder endring i aksjer, rentenivå samt endring i volatiliteten i disse markedene.

Ved siden av den absolutte risiko (risikoen for å ikke nå oppsatte avkastningsmål), har kommunen også en relativ risiko som risikoen for å ikke oppnå avkastningen til en sammenligningsportefølje (benchmarkportefølje).

6.6. Benchmark (referanseindeks), for langsiktige finansielle aktiva:

Ved benchmark/sammenligninger skal den faktiske porteføljen og dens avkastning måles mot «normalporteføljen» og dennes «avkastning» i den angjeldende periode (avkastningsmålet).

- Bank/likviditet 30 % I36032NO Index
- Rentebærende portefølje 50 % I36038NO Index
- Aksjefond 10 % Oslo Børs Fondindeks (OSEBX)
10 % Morgan Stanley World Index (MSCI)
- “Grønne instrument”
 - Investeringsklasse 7.1
 - 50 % S&P Global Clean Energy Index
 - 50 % I36038NO Index
 - Investeringsklasse 7.2
 - 100 % S&P Global Clean Energy Index

7. RAPPORTERING

7.1 Kommunedirektørens rapporteringsplikt

Kommunedirektøren skal i forbindelse med tertialrapportering per 30. april og per 31. august, legge frem rapporter for kommunestyret som viser status for forvaltningen av ledig likviditet, andre midler beregnet for driftsformål, gjeldsforvaltningen og forvaltningen av langsiktige finansielle aktiva. Rapportene skal inneholde en beskrivelse og vurdering av eventuelle vesentlige endringer i markedet og i kommunens finansielle risiko. Det skal opplyses om eventuelle avvik mellom kravene i finansreglementet og den faktiske forvaltningen, og hvordan avvikene er håndtert.

I tillegg skal kommunedirektøren etter årets utgang legge frem en rapport for kommunestyret som viser utviklingen gjennom året og status ved utgangen av året.

7.2. Rapporteringens innhold

Ledig likviditet og andre midler beregnet for driftsformål skal som minimum angi følgende:

- Fordeling på de ulike plasseringsalternativer/typer aktiva i kroner (markedsverdi), og i prosent av de samlede midler til driftsformål.
- Egne rentebetingelser sammenlignet med markedsrenter.
- Kommunedirektørens kommentarer knyttet til sammensetning, rentebetingelser/avkastning, vesentlige markedsendringer og endringer i risikoeksponering.
- Kommunedirektørens beskrivelse og vurdering av avvik mellom faktisk forvaltning og rammene i finansreglementet.

Gjeldsforvaltningen skal som minimum angi følgende:

- Opptak av nye lån (inkludert avtaler om finansiell leasing), så langt i året.
- Refinansiering av eldre lån så langt i året.
- Sammensetning av låneporteføljen fordelt på de ulike typer passiva (i norske kroner og i prosent).
- Løpetid for passiva og gjennomsnittlig rentebinding (eller durasjon).
- Verdien av lån som forfaller og som må refinansieres innen 12 måneder.
- Egne rentebetingelser sammenlignet med markedsbetingelser.

- Kommunedirektørens kommentarer knyttet til endring i risikoeksponering, gjenværende rentebinding og rentebetingelser i forhold til kommunens økonomiske situasjon og situasjonen i låne markedet, samt forestående finansierings-/refinansieringsbehov.
- Kommunedirektørens beskrivelse og vurdering av avvik mellom faktisk forvaltning og rammene i finansreglementet.

Langsiktige finansielle aktiva skal som minimum angi følgende:

- Fordeling på de ulike aktivaklasser i kroner (markedsverdier), og i prosent av de samlede langsiktige finansielle aktiva.
- Plasseringer i investeringsklassene 7.1 og 7.2 («Grønne finansielle instrument»).
- Avkastning hittil i år sammenlignet med referanseindeks per aktivaklasse og samlet.
- Kommunedirektørens kommentarer knyttet til den faktiske aktivafordelingen, endringer i risikoeksponering, vesentlige markedsendringer i forhold til markedet og målt mot kommunestyrets budsjetterte avkastning.
- Kommunedirektørens beskrivelse og vurdering av avvik mellom faktisk forvaltning og rammene i finansreglementet.

Månedlig skal det i tillegg rapporteres på porteføljens samlede tapsrisiko, basert på faktisk utnyttelse av risikorammer. Dette omfatter en stresstest av markedsrisikoen i porteføljen for langsiktig finansielle aktiva og gjeldsporteføljen. Porteføljen testes opp mot særskilte markeds situasjoner der rentene øker betydelig og verdipapir markedet faller vesentlig i verdi. Stresstestens resultat skal rapporteres månedlig med henvisning til størrelsen på bufferfondet.

8. HÅNDTERING AV AVVIK

Ved konstatering av avvik mellom faktisk finans- og gjeldsforvaltning og finansreglementets rammer, skal slikt avvik lukkes på en hensiktsmessig måte. Avviket slik det har fremstått, og eventuelt økonomisk konsekvens av avviket skal varsles i forbindelse med rapporteringen av finansforvaltningen, jf. pkt. 7.

Dersom avviket er vesentlig, skal kommunedirektøren uten ugrunnet opphold rapportere til kommunestyret sammen med forslag til rutineendringer som vil redusere sannsynligheten for slikt avvik i fremtiden. Dersom det er nødvendig for å unngå vesentlig finansiell risiko, skal kommunestyret endre finansreglementet, jf. kommuneloven § 14-13 andre ledd.

9. FULLMAKTER OG RUTINER I FORVALTNINGEN

Det delegeres til kommunedirektøren å forestå forvaltningen av kommunens finansielle midler, herunder:

- Sikre administrative rutiner som sørger for at finans- og gjeldsforvaltningen utøves i tråd med finansreglementet, gjeldende lover og forskrifter, og at finans- og gjeldsforvaltningen er gjenstand for betryggende kontroll.

- Det skal herunder sikres rutiner for vurdering og håndtering av finansiell risiko, og rutiner for å avdekke avvik fra finansreglementet.
- Sørge for ajourførte og betryggende instruksjer og fullmakter for medarbeidere som skal arbeide med finans- og gjeldsforvaltningen.

Vedlegg 1a

Finansielle ord og uttrykk

(kilde: AF Kommunepartner, KS veileder for finansforvaltning i kommunesektoren 2008 og Norges Bank finansiell stabilitet 1/2009)

Aksje

Eierandel i aksjeselskap. Aksjeeierne er ikke personlig ansvarlige for selskapets forpliktelser. Alle aksjer (av samme klasse) gir lik rett i selskapet. Gjennom generalforsamlingen utøver aksjeeierne den øverste myndighet i aksjeselskapet.

Aksjefond

Et aksjefond investerer vesentlig i aksjer. Avkastningen i et aksjefond består i hovedsak av kursgevinster (eller kurstap), da det ikke er en løpende rente i slike fond. Utbytter som selskapene betaler til aksjonærene, vil tilfalle andelseierne i et aksjefond og inngå i avkastningen. Aksjefond som ikke betaler utbytte til andelseierne, vil reinvestere mottatte utbytter i nye aksjer. På markedet finnes mange typer aksjefond. Forskjellene ligger i hvem som forvalter dem, og på hvilken måte (hvilket mandat fondet har). Forskjeller i mandat reflekteres vanligvis ved hvor fondene kan investere (fra hvilke geografiske eller bransjemessige sektorer aksjene plukkes). Hovedkategoriene er globale fond, bransjefond, regionale fond og nasjonale fond

Aktivaklasser

Ulike typer verdipapirer, som for eksempel aksjer og obligasjoner.

Allokering

Allokeringsfunksjonen består i å fordele de midler som skal investeres på ulike markeder og aktivaklasser. Taktisk aktivaallokering består i å velge andre aktiva- eller markedssammensetninger enn i referanseporteføljen, med sikte på å oppnå høyere avkastning.

Benchmark

Sammenligningsgrunnlag. I rentemarkedet benyttes ofte renten på statspapirer som benchmark, mens ledende aksjeindekser benyttes som benchmark i aksjemarkedet.

Debitor

Den man har penger til gode av. Motsatt av kreditor.

Differanseavkastning

Differansen mellom avkastningen i en faktisk portefølje og avkastningen på en referanseportefølje. Positiv differanseavkastning kalles meravkastning, negativ kalles mindreavkastning.

Durasjon

Renteinstrumenter har en pålydende verdi som tilbakebetales til kjøperen ved forfall og rentekuponger som vanligvis betales til kjøperen på faste tidspunkter gjennom løpetiden. Til sammen utgjør dette instrumentets kontantstrømmer til kjøperen. Durasjon er den gjennomsnittlige tid det tar før disse kontantstrømmene mottas.

Kontantstrømmene veies med størrelsen, slik at tilbakebetalingstidspunktet for pålydende verdi vanligvis får størst vekt. Det betyr at durasjonen kan betraktes som en korrigert løpetid for instrumentet. Durasjonen er aldri lenger enn løpetiden, og rentekuponger gjør at den vanligvis er kortere. Durasjonen (egentlig modifisert durasjon) er dessuten et mål for hvor følsomt prisen på instrumentet er for renteendringer (hvor mange prosent prisen reduseres med når renten øker med en prosent). Lang durasjon betyr at prisen er svært følsom for renteendringer.

Effektiv rente

Avkastningen (gjort om til årlig rente) man vil oppnå ved å investere i et rentepapir til dagens kurs og sitte på det til forfall. Kalles også yield.

Egenkapital

Hovedskillet i finansieringen av et foretak går mellom egenkapital og fremmedkapital (gjeld). Egenkapitalen er den mest risikoutsatte kapitalen i et foretak, og dersom det er snakk om å opphøre selskapets virksomhet (f.eks. ved konkurs), har egenkapitalen prioritet etter fremmedkapitalen. Egenkapitalen representerer en buffer mot fremtidige underskudd for foretaket, og derfor er det behov for større egenkapitalandel innenfor bransjer som operer med stor risiko og/eller er sterkt sykliske. Egenkapital har normalt ikke noen avtalt honorering og avkastningen på egenkapitalen kan komme gjennom kursendring og utbytte.

Egenkapitalbevis (Grunnfondsbevis)

Et egenkapitalinstrument som ligner på en aksje, men som skiller seg fra en aksje når det gjelder eierrett til selskapsformuen og innflytelse i selskapets organer. Egenkapitalbevis kan utstedes av sparebanker, kredittforeninger og gjensidige forsikringselskaper. Sparebankenes egenkapitalbevis har klare likhetstrekk med aksjer. Forskjellen knytter seg først og fremst til eierrett til selskapsformuen og innflytelse i bankens organer.

Det er også satt restriksjoner på utbyttetildelingen ved at det årlige utbytte inklusive avsetning til utbyttereguleringsfond er begrenset til egenkapital bevisieernes andel av egenkapitalen multiplisert med overskuddet.

Emisjon

Innhenting av kapital ved utstedelse av verdipapirer. Ved en aksjeemisjon blir det utsteder tilført ny egenkapital, mens ved utstedelse av obligasjons- og sertifikatlån blir utsteder tilført fremmedkapital.

Emisjonskurs

Den kursen som settes på aksjene, grunnfondsbevisene eller obligasjonene når de legges ut.

Finans- og gjeldsforvaltning

Omfatter plassering og forvaltning av ledig likviditet og andre midler beregnet til driftsformål, samt forvaltning av gjeldsporteføljen og øvrige finansieringsavtaler.

Finansielle instrumenter

Omfatter etter verdipapirhandelloven omsettelige verdipapirer som aksjer, grunnfondsbevis, obligasjoner og sertifikater. I tillegg kommer blant annet verdipapirfondsandeler, pengemarkedsinstrumenter og derivater med verdipapirer eller varer som underliggende.

Finansinstitusjoner

Selskap, foretak eller annen institusjon som driver finansieringsvirksomhet, med unntak av offentlige kredittinstitusjoner og fond, verdipapirfond, verdipapirforetak m.m. Finansinstitusjon brukes som samlebetegnelse for banker, finansieringsforetak og forsikringsselskaper.

Finansportefølje

Består av låneportefølje og likvide midler.

Fremtidig renteavtale (FRA)

En FRA er en avtale mellom to parter om å fastlåse rentesatsen på et fremtidig lån eller plassering. En FRA kan sikre renten 1 - 2 år frem i tid. Kontraktene gjøres opp til gjeldende interbankrenter (NIBOR), med løpetider på 3 eller 6 måneder på det tidspunkt avtalen forfaller og den avtalte renten begynner å løpe. Det utveksles ingen hovedstol, og avregningen fortas ved forfall. Det eksisterer kun 4 kontrakter for hver løpetid, med forfall i h. h. v. mars, juni september og desember. Norske FRA kontrakter angir derfor markedets forventningsestimater for 3 måneders terminrenter som begynner å løpe om et år eller før og er gjengitt i dagspressen.

Hedgefond

En samlebetegnelse på verdipapirfond der forvalterne søker å ta posisjoner i ulike retninger for å unngå en ensidig risikokoeksponering i porteføljen. "Hedging" betyr å skaffe seg sikring mot risiko, men formålet er også høy avkastning. Forvaltningen baseres gjerne på å utnytte ulike typer av ineffisienser i markedene. Fondene er stort sett private og lukkede og tilbys ikke til det brede publikum. Dermed har de ikke vært underlagt like strenge reguleringer fra myndighetene som ordinære verdipapirfond.

High Yield obligasjon

Betegnelsen på en obligasjon som har en rating under BBB-, og hvor kredittrisikoen regnes for å være høy. Høy er her som et relativt begrep i forhold til lav, og gir nødvendigvis ikke uttrykk for umiddelbar konkursrisiko.

High Yield rentefond

Betegnelsen på et rentefond som hovedsakelig investerer i rentepapirer som er internasjonalt rated og hvor kredittrisikoen regnes for å være høy. Høy er her som et relativt begrep i forhold til lav, og gir nødvendigvis ikke uttrykk for umiddelbar konkursrisiko.

Indeks

En veiet sum av økonomiske/finansielle størrelser. Indekser benyttes til å si noe om utviklingen over tid. Konsumprisindekser og aksjeindekser er eksempler på hyppig benyttede indekser.

Indeksavvik (tracking error)

Standardavviket til differansen mellom (aksje)porteføljens avkastning og benchmarkens (indeksens) avkastning. Jo høyere indeksavviket er, jo høyere er sannsynligheten for at porteføljens avkastning vil avvike fra indeksen.

Indeksforvaltning

En indeksforvalter skal oppnå om lag samme avkastning som en nærmere angitt indeks av aksjer eller obligasjoner. Om disse indeksene er bredt definert og favner om store deler av markedene vil man med indeksforvaltning oppnå omtrent samme avkastning som gjennomsnittet av markedet.

Investment grade lån

Lån som er kredittvurdert av anerkjente internasjonale eller norske rating byråer/meglerhus og som har fått en vurdering som gjør at de kan anbefales å investere i basert på en normal vurdering av kredittrisiko.

IR (Information Ratio)

Et fonds information ratio (IR) sier noe om hvordan fondet har gjort det i forhold til indeksen det

sammenligner seg med. Både avkastning og risiko er tatt høyde for i IR. Hvis fondet har gjort det bedre enn markedet, vil det få en positiv IR, mens det får en negativ IR hvis det har gjort det dårligere. IR er en brøk som beregnes som følger:

**Information Ratio (IR) =
Differanseavkastning / Relativ volatilitet**
Differanseavkastningen viser fondets avvikende avkastning i forhold til markedet, mens relativ volatilitet viser hvordan fondets avkastning svinger i forhold til indeksens avkastning.

Kombinasjonsfond

Et kombinasjonsfond er et verdipapirfond som kan kombinere investeringer i aksjer og rentebærende verdipapirer. Kombinasjonsfond har ofte fleksible investeringsmandat som gjør at de kan forsøke å "time" opp- og nedgangstendenser i aksjemarkedet ved å endre andelsforholdet mellom aksjer og rentebærende verdipapirer. I og med at man ofte ikke har noen målsatt aksjeandel i fondet, oppgir gjerne forvalter fondets referanse til å være en kort rente (gjerne bank) pluss f.eks. 5 % p.a.

Kredittmarked

Et marked der man handler med lånt kapital med ulike løpetider. Kredittmarkedet består av penge- og obligasjonsmarkedet.

Kreditor

Den man skylder penger. Motsatt av debitor.

Kredittrisiko

Risiko for at motpart ikke oppfylder sine forpliktelser i henhold til avtale. I et låneforhold består kredittrisikoen i at låntager ikke oppfylder låneavtalen.

Likviditet

Uttrykker evnen til å betale gjeldsforpliktelsene etter hvert som de forfaller til betaling.

Likviditetsfond

Likviditetsfond er et rentefond som investerer i rentebærende verdipapirer med løpetid inntil et år, dvs. hovedsakelig sertifikater, obligasjoner med under et års gjenstående løpetid og bankinnskudd. Med sin kortsiktige natur, vil likviditetsfond ha lav renterisiko og brukes for andelseierne ofte som et supplement/alternativ til bankinnskudd.

Likviditetsrisiko (for finansinstitusjoner)

Risiko for økte kostnader som følge av at en motpart ikke gjør opp sin forpliktelse til rett tid.

Likviditetsrisiko (i finansielle markeder)

Risikoen for å oppnå en dårlig pris i et finansielt marked fordi antallet aktuelle kjøpere/selgere i markedet er lite.

Markedsrisiko

Samlebetegnelse som omfatter risikoen for tap knyttet til poster på og utenfor balansen som følge av endringer i markedspriser som renter, valutakurser og varepriser eller egenkapitalverdier. De enkelte risikotypene benevnes ofte som renterisiko, valutarisiko og prisrisiko.

Motpartsrisiko

Risikoen for at motparten i en transaksjon ikke klarer å gjøre opp for seg.

NIBOR

NIBOR (pengemarkedsrenten) er renten på lån bankene i mellom. Tilbud og etterspørsel i pengemarkedet bestemmer pengemarkedsrentene. NIBOR - Norwegian Inter Bank Offered Rate (Norsk eurorente) - er valutaswaprenter.

Obligasjon

En obligasjon er et rentebærende gjeldspapir med opprinnelig løpetid over 1 år. Betingelsene ved et obligasjonslån, slik som løpetid, rente, renteutbetalingsdatoer og eventuelle rentereguleringsbestemmelser, avtales ved utstedelse av lånet.

Obligasjon, konvertible

Konvertible obligasjoner: Obligasjonseierne har rett til å bytte obligasjonene i aksjer i samme selskap til en bestemt kurs. Tidspunkt for konvertering og metode for kursfastsettelse varierer mellom de ulike lån.

Obligasjon, indekserte

Indekserte obligasjoner: Knytter avkastningen på obligasjonen til en avtalt størrelse som inflasjon eller spesielle indekser, f.eks. råvarepriser, valutakurser og aksjekurser.

Obligasjonsindeks

En obligasjonsindeks angir den gjennomsnittlige avkastningen for de obligasjonene som inngår i indeksen.

Operasjonell risiko

Risiko knyttet til faren for forstyrrelser og avbrudd av driftsmessig art, for eksempel brudd på prosedyrer, feil i IT-systemer eller maskinvarer, regelbrudd, bedragerier, brann og terrorangrep.

Oppgjørsrisiko

Risiko for tap og likviditetsproblemer i forbindelse med avregnings- og oppgjørsfunksjonene. Oppgjørsrisiko omfatter kredittrisiko, likviditetsrisiko, juridisk risiko og operasjonell risiko.

Opsjon:

Opsjon er en rett, men ikke en plikt, til på et tidspunkt å kjøpe eller selge verdipapir (aksjer, valuta, renter etc.), eller varer eller andre ytelser til en på forhånd avtalt pris. Denne fremtidige prisen kan avvike fra verdipapirets eller varens markedsverdi.

Pengemarkedet

Pengemarkedet defineres som et marked for rentebærende fordringer med løpetid inntil ett år. De finansielle markedsaktørene benytter i første rekke pengemarkedet til å styre sin likviditet. Tilbud og etterspørsel etter likviditet i pengemarkedet bestemmer pengemarkedsrenten, og normalt vil det kunne omsettes store beløp uten at det gir seg utslag i prisene. Den kortsiktige renten i pengemarkedet dannes med bakgrunn i Norges Banks styringsrente. Styringsrenten er den renten som banker får på sine folioinnskudd i Norges bank, og denne foliorenten danner gulvet for de korte pengemarkedsrentene.

Private equity

En investeringsklasse – aktivaklasse som dekker egenkapitalinvesteringer som primært ikke er i børsnoterte selskaper (og derfor er betydelig mindre likvide), men f.eks. er i venture fond, regionale utviklingsfond, oppstartselskaper, etc. Private equity fond involverer seg som regel aktivt over flere år i utviklingen av driften i de selskapene de investerer i. Kombinasjonen av kapital, kompetanse og tid skal gi lønnsomme investeringer.

Rating (kredittvurdering)

Rating betyr rangering og står for det å rangere kredittkvaliteten på et gjeldsinstrument. Internasjonalt er det egne ratingbyråer som gjennom grundige analyser utarbeider slike ratinger. De mest kjente er Standard & Poors (S&P) og Moodys. Det er en arbeidskrevende og kostbar prosess for en offentlig låntager eller en bedrift å få sin gjeld rated av en av de to ovenstående byråene. I Norge er det derfor ikke mange låntagere som har slik internasjonal rating. I Norge lager enkelte banker og meglerhus sine egne lokale ratinger som er gratis for låntager og som brukes i bankens eller meglerhusets markedsføring av den enkelte låntagers lån.

Referansebane

Norges Banks syn på utviklingen i norsk økonomi de nærmeste årene er sammenfattet i referansebanen i pengepolitisk rapport. Referansebanen blir utarbeidet med utgangspunkt i en makroøkonomisk modell, supplert med skjønnsmessige vurderinger. Referansebanen representerer den utvikling Norges Bank vurderer å være den mest sannsynlige, gitt en rekke forutsetninger.

Referanseportefølje

En referanseportefølje er en tenkt portefølje med en bestemt sammensetning av verdipapirer (obligasjonsindeks eller aksjeindeks) som en forvalter resultatmåles i forhold til. Referanseporteføljen representerer en nøytral investeringsstrategi. Kommunens referanseindeks, jfr. Rammer for plasseringer kapittel 6: I36032NO Index 3-12 mnd. I36038NO Index 1-5 år.
MSCI:
 Morgan Stanley World Index
OSEBX:
 Oslo Børs hovedaksjeindeks
SPGTCLNT:
 S&P Global Clean Energy Index

Rentebytteavtale (SWAP)

En renteswap er en kontrakt mellom to parter om bytte av rentebinding. En slik avtale kan innebære bytte av lang, fast rente (swaprenten eller ens egen oppnådde innlånsrente) mot kort pengemarkedsrente (for eksempel 3 eller 6 måneders NIBOR rente +/- en margin) eller omvendt (kort pengemarkedsrente +/- en margin mot lang swaprente). Swaprenten og/eller NIBOR marginen fastsettes gjerne slik at nåverdien av kontrakten er null ved inngåelse. Nåverdien av fastrentebetalingene er derfor lik nåverdien av de forventede rentebetalingene basert på den korte rente. Etter at kontrakten er inngått vil markedsverdien av kontrakten variere med endringen i markedsrenten.

Renteopsjon

Et finansielt instrument som gir innhaveren rett, men ikke plikt til å betale eller motta en bestemt rente over en bestemt periode. Kan brukes til å sikre mot stigende lånerenter eller fallende innskuddsrenter

Renterisiko

Risiko for potensielt tap i form av redusert markedsverdi som følge av fluktuasjoner i renten.

Sertifikat

Standardisert omsettelig lån med løpetid på inntil 12 måneder (ett år). Se også obligasjon.

Spread

Brukes generelt om forskjellen mellom to priser. I verdipapirmarkeder brukes spread om forskjellen mellom salgs- og kjøpskurs på et verdipapir. I obligasjonsmarkedet tar ikke meglerne direkte betalt for sine tjenester, men stiller i stedet ulike kurser for kjøp og salg.

Standardavvik

Standardavvik er et mål som viser hvor mye verdien av en variabel kan ventes å svinge. For en konstant verdi vil standardavviket være lik 0. Høyere standardavvik betyr større svingninger.

Strategisk aktivaallokering

Valg av langsiktig fordeling mellom aktivaklasser, markeder eller valutaer i en portefølje. Ofte uttrykt ved sammensetningen av en referanseportefølje.

Stresstest

Test for å måle effekten av forhåndsdefinerte markedssjokk. Eksempler på mulige stresstestscenarier er 30 prosents aksjekursfall og 2 prosent renteøkning.

Systematisk risiko

Den del av en aksjes risiko som svinger i takt med markedet og som det ikke er mulig å diversifisere seg bort i fra.

Taktisk aktivaallokering

Å velge andre aktiva- eller markedssammensetninger enn i referanseporteføljen med sikte på å oppnå høyere avkastning.

Usystematisk risiko

Den aksjerisiko for et selskap eller en bransje som er unik for dette selskapet eller denne bransjen

Value at Risk (VaR)

Metode for å måle markedsrisiko som baserer seg på at man kan bruke historiske tall for kurssvingninger og samvariasjon til å si noe om fremtidig forventet avkastning. VaR angir det potensielle verditapet for en portefølje av finansielle aktiva i løpet av en gitt periode for et gitt sannsynlighetsnivå (konfidensnivå). Sagt på en annen måte; den verdi som en investor risikerer å tape innen en gitt tidshorisont dersom avkastningen blir så ugunstig som den kan bli med en viss sannsynlighet.

Valutarisiko

Risiko for potensielt tap i form av redusert markedsverdi som følge av fluktuasjoner i valutakursen.

Valutasikring

For å sikre at fremtidig valutakursutvikling ikke negativt påvirker aktiva eller passiva kan det gjøres sikringsforretninger i markedet.

En terminkontrakt er en avtale om kjøp og salg av et bestemt valutabeløp på et fremtidig tidspunkt til en avtalt kurs. Terminkursen blir bestemt av tegningsdagens valutakurs (spotkursen) og rentedifferansen mellom de to kontraktsvalutaene for den angjeldende periode i form av et tillegg eller fradrag til spotkursen.

En valutaopsjon er en rett (men ikke plikt) til å handle et bestemt valutabeløp til en avtalt kurs på et bestemt tidspunkt. Ved inngåelse av en slik avtale betaler kjøperen en opsjonspremie som er avhengig av spotkursen, ønsket sikringskurs, rentedifferansen, markedets volatilitet og løpetiden.

Verdipapirfond

Et fond som eies av en ubestemt krets av personer og hvor midlene i det vesentlige er investert i verdipapirer.

Et verdipapirfond er en egen juridisk enhet hvor publikum inviteres til å skyte inn kapital gjennom å kjøpe andeler. Verdipapirfondet er direkte eier av de verdipapirene som fondet investerer i og administreres av et fondsforvaltningsselskap med konsesjon fra Kredittilsynet.

Lov om verdipapirfond gir retningslinjer for forvaltning av norsk registrerte verdipapirfond. Loven gir bl.a. retningslinjer for spredning av risiko som er allmenne for alle verdipapirfond.

Yield

Gir uttrykk for effektiv avkastning på rentebærende papirer som kjøpes i dag og holdes til forfall samtidig som kupongutbetalinger reinvesteres til samme effektive avkastning.